ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ιδρυτής: ΧΑΡ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ιδιοκτησία—Διεύθυνσις: ΓΙΩΤΑ Κ. ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΥΤΣΟΥ

ΠΑΤΡΑΙ Γερολωστοπούλου 50

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ: ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία 360 ΔΡ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: » 20 ΔΟΛ.

Κοινωνικά

Ἐπανῆλθεν ἐκ τοῦ ταξιδίου του ἀπὸ Ρώμην, Βέρνην, Μόναχο, Παρίσι, ὅπου εἶχε μεταβῆ πρὸς παρακολούθησιν τῶν φωτογραφικῶν ἐξελίξεων κομίσας καὶ τὰ πλέον σύγχρονα φωτογραφικὰ μέσα ὁ γνωστὸς καλλιτέχνης φωτογράφος κ. Τάκης Στρατηγόπουλος καὶ ἐπανέλαβε τὰς ἐργασίας του εἰς τὸ κατάστημά του ΦΩΤΟ—REAL, Γούναρη—Κορίνθου 325.

Δικηγόροι

Ὁ δικηγόρος κ. ΤΗΛ. ΣΑΡΛΗΣ, ἐπανέλαβε κανονικῶς τὰς ἐργασίας του. Γραφεῖα Πατρέως 40, Τηλ. 33—93.

****

Ἐπανῆλθεν ὁ δικηγόρος κ Θεόδωρος Στεφανόπουλος.

***

ΗΛΙΑΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΙΟΠΟΥΛΟΣ, δικηγόρος, Φιλοποίμενος 43

Ἰατροί

Ἐπανῆλθεν ὁ χειρουργὸς κ. Π. Σ. ΜΑΓΚΑΝΑΡΑΣ.

****

Ὁ κ. Π. ΓΙΑΝΝΟΥΛΗΣ ὀδοντίατρος, ἐπανελθὼν ἐπανέλαβε τὰς ἐργασίας του Μαιζῶνος 85 τηλ. 23—89.

****

Ὁ ἰατρὸς Μαιευτὴρ—Γυναικολόγος ΧΑΡ. ΣΟΦΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ ἐπανέλαβε τὰς ἐργασίας του, ἡδὸς ὑψηλάντου 176.

****

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ ἰατρὸς Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ (Νοσήματα δέρματος, τριχωτοῦ κεφαλῆς, ὀνύχων). ΑΠΟΤΡΙΧΩΣΕΙΣ. Ἑρμοῦ—Κανακάρη 118. Τηλ. 30--61.

****

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ ἰατρός. Εἰδικὸς δερματολόγος—ἀφροδισιολόγος. Αἰσθητικὴ δερματολογία — Σεξουαλικαὶ παθήσεις. Βότση 20. Τηλέφωνον 20—14.

***

ΓΡΗΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ ἰατρός. Εἰδικὸς φυματιολόγος. Δέχεται καθ' ἑκάστην, ὡς καὶ ἐπὶ συντέυξει ὁδὸς Ἀθαν Διάκου 30, Ὑψηλὰ Ἀλώνια. Ἀκτῖνες Χ. Τηλ. 35·58.

***

Ὁ παιδίατρος κ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ Χ. ΝΙΚΟΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ δέχεται εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σαχτούρη ἀριθ. 55 ἰατρεῖον του καθ' ἑκάστην.

***

Ἡ ἰατρὸς ΛΙΜΙΛΙΑ ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ δέχεται εἰς τὸ μικροβιολογικὸν καὶ βιοχημικὸν ἐργαστήριόν της Καραΐσκάκη—Παντανάσσης 76. Ὧραι ἐργασίας 9—1.

***

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ, χειρ. ὀδοντίατρος, Κορίνθου—Φιλοποίμενος 41 (πρώην Α' Ταμεῖον).

***

Ὁ Δερματολόγος—Ἀφροδισιολόγος ἰατρὸς ΜΙΜΗΣ Α. ΚΑΤΣΑΜΠΑΣ δέχεται ὁδὸς Βούρβαχη 8 (Πλατεῖα Γεωργίου 30-Τηλ. 28—77. (αἰσθητικὴ δερματολογία--σεξουαλικαὶ παθήσεις))

****

Ὁ ὀδοντίατρος κ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΣΚΟΥΡΑΣ, δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του Ρήγα Φεραίου 98, τηλ. 30—56.

***

Ὁ ἰατρὸς κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΙΡΙΓΩΤΗΣ δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του Μαιζῶνος 130, τηλ. 37—89.

***

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΙΤΣΑΡΑΣ ἰατρος—φυματιολόγος. Πλατεῖα Ὑψηλῶν Ἀλωνίων ἀριθ. 23, Τηλέφωνον 20—65.

***

Ὁ ἰατρὸς ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ δέχεται ἐν τῷ ἰατρείῳ του Ἁγίου Νικολάου 60, Τηλ. 21—81.

***

Ὁ ἰατρὸς κ. ΣΠΥΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΗΣ χειροῦργος—ὠτορινολαρυγγολόγος, δέχεται εἰς τὴν κλινικήν του, πλατεῖα Γεωργίου Α' ἀριθ. 9, τηλ. 36—65

***

Ὁ ἰατρὸς κ. ΝΙΚ. ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ, εἰδικὸς παιδίατρος, δέχεται εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κορίνθου 305 ἰατρεῖον του καθ' ἑκάστην. Τηλ. 36—12

***

Ἀκτινολογικὸν ἐργαστήριον ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΔΗΜ. ΝΑΣΙΟΠΟΥΛΟΥ, ἰατροῦ εἰδικοῦ ἀκτινολόγου—ἀκτινοθεραπευτοῦ. Ἐργαστήρια Μαιζῶνος 52, Τηλέφωνον 27—31 (ἀκριβῶς ἔναντι Καθολικῆς Ἐκκλησίας), οἰκία Ἁγίου Νικολάου 50, Τηλ. 36—66.

***

ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΓΙΑΛΕΛΗΣ ἰατρός, εἰδικὸς παθολόγος. Δέχεται ἐν τῷ ἰατρείῳ του Ρήγα Φεραίου 68, Τηλ. 33—92.

***

ΑΚΤΙΝΟΛΟΓΙΚΑ ἐργαστήρια ΚΩΝΣΤ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ἰατροῦ — εἰδικοῦ ἀκτινολόγου Πλατεῖα Γεωργίου Α'—Κορίνθου Τηλ. 32—72.

****

Ὁ ἰατρὸς ΑΣΗΜΑΚΗΣ Π. ΣΤΡΑΤΟΠΟΥΛΟΣ ἐπανελθὼν ἐκ τοῦ ταξιδίου του ἐπανέλαβε τὰς ἐργασίας του. Πλατεῖα Γεωργίου Α' 10, Τηλ. 30—75.

***

Ὁ ὀφθαλμίατρος κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ, δέχεται καὶ χειρουργεῖ ἐν τῇ κλινικῇ του, ὁδὸς Μαιζῶνος 12 (ἔναντι Ἀρσακείου), Τηλέφωνον 37—47.

***

Ἡ ὀδοντίατρος ΘΕΟΔΩΡΑ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ — ΖΗΝΟΖΗ δέχεται εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀγίου Νικολάου 33 ὀδοντιατρεῖον της, τηλέφ. 30—94.

***

Ὁ ἰατρὸς κ. ΧΡΗΣΤΟΣ Π. ΡΟΔΗΣ δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του Καραΐσκάκη 118 (παλαιὰ κλινικὴ κ. κ. Πουρναρᾶ—Κατσίνη), Τηλ. 38—02.

***

Ὁ ἰατρὸς κ. ΤΑΚΗΣ Α. ΑΝΓΩΝΟΠΟΥΛΟΣ δέχεται εἰς τὸ ἰατρεῖον του ὁδὸς Μπιζανίου 2 (ἔναντι Πυροσβεστείου), Τηλέφωνον 39—30

****

Ἐργαστήριον ἐλευθέρων σπουδῶν Κοπτικῆς—Ραπτικῆς δίδος ΒΑΣΩΣ ΛΑΓΑΡΗ, ἔτος ἱδρύσεως 1938, ὁδὸς Κανακάρη 96. Ἀναλαμβάνει ὑπευθύνως τὴν τελείαν ἐκμάθησιν γεωμετρικῆς κοπτικῆς ἐντὸς διμήνου διὰ κάθε γραμματισμένο ἢ ἀγράμματο κορίτσι. Ἀναλαμβάνει καὶ οἰκοτρόφους καὶ πλισσάρισμα ὅλα τὰ μεγέθη καὶ ντύσιμο κουμβιῶν σὲ χαμηλὲς τιμές. Τηλέφωνον 34—00.

Χρηματιστήριον

Τιμαὶ 15ης Σεπτεμβρίου 1955

ΔΑΝΕΙΑ

1881 καὶ 48	100.00
1887 Παγ.	76 00
1889 Μον.	76.00
1890 Δωρ.	80.00
1893 Μον	68.00
1902 Ε. Σ	72.00
1910	72.00
1914	120.50
1924	129.00
1928 Σταθ	113.00
1931 Παρ.	165.00
Κτηματ.	205.00
Ἀνταλ. 8 ·)ο	9.30
Ἐθν.Παρ. (1954)αβγ	128.50
Α' Ἀναγκ. 0.70.	Β' 0.70
Ἀπολ. 0.70. Ἔντοκα	8.00
Ὑπηκόων 3.90 Πολεμ.	0.55
Τράπεζα Ἑλλάδος	1050.00
Τράπεζα Ἐθνικῆς	8.000.00
Τράπεζα Ἀθηνῶν	630.00
Κτηματικὴ	255.00
Ἐμπορικὴ	135.—
Λαϊκὴ	620.00
Λιπασμάτων	260.00
Πειρ.—Πατραϊκῆς	485.00
Ἐριουργίας	35.00
Χρυσαλλὶς	85.00
Ἡρακλῆς	470.00
Τιτὰν	495.00
Οἴνων	49.00
Οἰνοπνευμάτων	26.00

ΤΙΜΗ ΛΙΡΑΣ

Τιμὴ χρυσῆς λίρας δρ. 306.00

ΑΓΟΡΑ ΠΑΤΡΩΝ

Ἀγορὰ 306, πώλησις 308.

Κατασκευάζονται καὶ ἐπισκευάζονται τέντες καταστημάτων καὶ πάσης φύσεως ναυτικαὶ ἐργασίαι. Ἐργασία ἠγγυημένη. Πληροφορίαι Δημ. Χατζηϊωάννου, Ἑρμοῦ 4.

Ἐνοικιάζεται δωμάτιον Νόρμαν—Κανακάρη 33.

Τηλέφωνα Ἐπειγούσης Ἀνάγκης

• Πυροσβεστεῖον	23—61
»	25—62
• Α' Βοήθειαι	39—55
»	23—86
• Δ. Νοσοκομεῖον	26—98
• Ἀστυν. Δ)σις	28—35
• Γεν. Ἀσφάλεια	28—80
• «Γλαῦκος»βλάβαι	25—22

Θεάματα

Λυρικὸν: Μουσικὸς Θίασος Μαρίκας Κρεββατᾶ—Γ. Γαβριηλίδη. Σήμερον ὥρα 8—10 καὶ 10 1)2—12 1)2 ἡ ἐπιθεώρησις «Τώρα ποὺ ψηφίζουν ἡ γυναῖκες».

ΙΙΙ

Ἀλάμπρα: Σήμερον «Ὁ Μαῦρος Πάνθηρ», ἔγχρωμον.

Ἕσπερος: Σήμερον «Σὲ εἶδα νὰ σκοτώνης».

Ζενίθ: Σήμερον «Γιολάντα».

Ὄασις: Σήμερον «Σκλάβοι Βαβυλῶνος» ἔγχρωμον.

Ληξιαρχεῖον

Κίνησις 15)9)55

Γεννήσεις: Ἄρρενα: Ἀλεξ. Πρέντζα, Νικ. Γιαννοπούλου. Θῆλυ: Γεωργ. Παπαθεοδώρου

Θάνατοι: Οὐδείς.

Γάμοι: Ἡρακλῆς Ἥσυχος ἐκ Σάμου—Θεώνη Ἀνδριοπούλου ἐκ Πατρῶν.

Γνωστοποιήσεις γάμων

Γνωστοποιεῖται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 1369 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὅτι:

Ὁ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΛΑΒΔΑΣ τοῦ Φραγκίσκου καὶ τῆς Σοφίας τὸ γένος Κολένη γεννηθεὶς εἰς Πειραιᾶ καὶ κατοικῶν ἐν Πάτραις καὶ ἡ ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ τοῦ Χρήστου καὶ τῆς Ἀγγελικῆς τὸ γένος Μπακαλάρου γεννηθεῖσα εἰς Πετρωτὸν Πατρῶν καὶ κατοικοῦσα ἐν Πάτραις μέλλουν νὰ ἔλθουν εἰς γάμον τελεσθησόμενον ἐν Πάτραις.

Ὁ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΛΑΒΔΑΣ τοῦ Φραγκίσκου καὶ τῆς Σοφίας τὸ γένος Κολένη γεννηθεὶς εἰς Πειραιᾶ καὶ κατοικῶν ἐν Πάτραις καὶ ἡ ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ τοῦ Χρήστου καὶ τῆς Ἀγγελικῆς τὸ γένος Μπακαλάρου γεννηθεῖσα εἰς Πετρωτὸν Πατρῶν καὶ κατοικοῦσα ἐν Πάτραις μέλλουν νὰ ἔλθουν εἰς γάμον τελεσθησόμενον ἐν Πάτραις.

Ἡ φιλολογικὴ μας Σελίς

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Νίκου Παπαδημητρίου — Γιάννη Καραλῆ

ΕΞ ΑΦΟΡΜΗΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΣ ΤΩΝ 'ΠΕΡΣΩΝ,

Η ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

Ὁμιλεῖ ὁ σκηνοθέτης κ. ΣΩΚΡ. ΚΑΡΑΝΤΙΝΟΣ

Τὴν περασμένη Κυριακὴ ὁ Ὅμιλος Ἀρχαίου Θεάτρου τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Σορβόννης παρουσίασε στὸ Ἀρχαῖο Ὠδεῖο Πατρῶν τοὺς «Πέρσας» τοῦ Αἰσχύλου. Τὸ ἀνέβασμα τῆς τραγωδίας αὐτῆς καὶ ὁ τρόπος τῆς σκηνοθετικῆς ἑρμηνείας της δημιούργησαν πολλὲς συζητήσεις μὲ διχασμένες γνώμες.

Μεταξὺ τῶν θεατῶν ποὺ παρακολούθησαν τὴν παράσταση, εὑρίσκετο κι' ὁ γνωστὸς σκηνοθέτης καὶ διακεκριμένος διανοούμενος κ. Σωκρ. Καραντινός. Ἦταν ὁ πλέον ἁρμόδιος νὰ δώσει τὶς ἐντυπώσεις καὶ τὰ συμπεράσματα ἀπὸ τὸν τρόπο ποὺ οἱ Γάλλοι μᾶς ἔδωσαν τοὺς «Πέρσας». Ὁ κ. Καραντινὸς ἐχρημάτισε σκηνοθέτης τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου καὶ ἀνέβασε παληότερα σ' αὐτὸ τραγωδίες καὶ κωμωδίες. Μετεκλήθη ἐπίσης καὶ ἀνέβασε στὴν Comedie Francaise τὶς «Νεφέλες» τοῦ Ἀριστοφάνη καὶ ἔγραψε σχετικὰ μὲ τὸ θέμα αὐτὸ τὶς δύο μελέτες «Τὸ ἀρχαῖο Δράμα» (1943) καὶ «Ἡ ἀρχαία Κωμωδία καὶ ἡ σκηνικὴ ἑρμηνεία της»(1945).

Ὁ κ. Καραντινὸς ἐδέχθηκε εὐχαρίστως ν' ἀπαντήσει στὶς ἐρωτήσεις μας, ὄχι μόνο γιὰ τὶς ἐντυπώσεις του ἀπὸ τὴν παράσταση τῶν «Περσῶν», ἀλλὰ γενικώτερα νὰ διατυπώσει καὶ τὶς γνώμες του γύρω ἀπὸ τὰ προβλήματα ἑρμηνείας τῆς ἀρχαίας τραγωδίας.

—Ἡ μορφὴ τῆς σκηνικῆς παρουσιάσεως τῶν «Περσῶν» ἀπ' τὸν θεατρικὸ ὅμιλο τῆς Σορβόννης ἦταν σύμφωνη μὲ τὸ περιεχόμενο τῆς τραγωδίας;

—Ἡ παράσταση τῶν Γάλλων φοιτητῶν ἤτανε κατὰ βάσιν σωστή. Οἱ ἐναλλαγὲς στὰ εἴδη τοῦ τραγικοῦ λόγου (ἀπαγγελία, ρετσιτατίβο—παρακαταλογὴ — μέλος—τραγούδι) καὶ ἡ χρησιμοποίηση τῶν προσωπείων, εἶναι ἐκφραστικὰ σχήματα ἀπολύτως σύμφωνα μὲ τὸ περιεχόμενο τῆς ἀρχαίας τραγωδίας κατὰ τὴ μορφὴ ποὺ μᾶς παραδόθηκε ἀπὸ τὸν ἀρχαῖο ποιητή.

Οἱ Γάλλοι φοιτητές, εἰς ἕνα σημεῖο ἀξιοπρόσεκτο, ἂν καὶ μὲ τὴν αἴσθηση μιᾶς ὄχι ἀπολύτως ἑλληνικῆς ἀντιλήψεως, πλησίασαν ἀρκετὰ τὰ δεδομένα μιᾶς σωστῆς ἑρμηνείας. Μιὰ ἀξιοπρόσεκτη ἀρετὴ τῆς ἐμφανίσεώς των, εἶναι ὅτι, μ' ὅλο ποὺ δὲν ξέφυγαν ἀπὸ τὴ σεμνότητα, τὸ ἀνεπιτήδευτο ὕφος καὶ τὴν ἁπλότητα τῆς τεχνικῆς καὶ τῶν μέσων μιᾶς πανεπιστημιακῆς ἐπιδόσεως, μπόρεσαν νὰ μεταδώσουν ἔντονη δραματικὴ συγκίνηση.

—Κατὰ τὴ γνώμη σας, τὸ περιεχόμενο τῆς τραγωδίας ἢ ἡ μορφὴ τῆς παρουσιάσεώς της ἐξασκεῖ γοητεία καὶ ἐπίδραση στὸν θεατή;

—Δὲ νομίζω πὼς ὑπάρχει περίπτωσις νὰ ξεχωρίσει κανεὶς τὴ μορφὴ ἀπὸ τὸ περιεχόμενο. Ἡ ἐπεξεργασία τοῦ θέματος ἀπὸ τὸν ποιητή, ποὺ κατὰ ἕναν τρόπο ἀποτελεῖ τὸ περιεχόμενο τῆς ἐμπνεύσεώς του καὶ ἡ τελικὴ διατύπωσίς του, ἀποτελεῖ τὴ μορφὴ πού, στὴν τελευταία ἀνάλυση, προκύπτει φυσιολογικὰ πλέον ἀπὸ αὐτὸ τοῦτο τὸ περιεχόμενο.

—Πῶς εἴδατε νὰ κινεῖται ὁ «χορός»;

—Ἐκεῖνο ποὺ ξεχώρισα στὸ χορὸ τῶν Γάλλων φοιτητῶν εἶναι ὅτι, μ' ὅλο ποὺ οἱ χορευτὲς συχνὰ κινήθηκαν σὰ μονάδες καὶ κάποτε τὸ ὕφος τῆς κίνησης τοῦ καθενὸς πήγαινε νὰ πάρει το χαρακτῆρα μιᾶς ὑποκειμενικῆς ἐκφράσεως (π. χ. ἡ μετακίνηση τῶν χορευτῶν κατὰ τὴν ἀφήγηση τοῦ ἀγγέλου), μ' ὅλ' αὐτά. γενικά, δὲν ἔχασε τὸν χαρακτῆρα μιᾶς συμπαγοῦς ὁμαδικῆς ἐκφράσεως, προϋπόθεση ἀπαραίτητη γιὰ τὴ σωστὴ παρουσίαση τοῦ τραγικοῦ χοροῦ.

—Τό ὅτι ἀνάμιξε ὁ σκηνοθέτης τοὺς πρωταγωνιστὲς μὲ τὸν «χορό», εἶνε στοιχεῖο ἐποικοδομητικὸ γιὰ τὴν καλύτερη ἑρμηνεία τῆς τραγωδίας;

—Εἶναι γνωστὸ ὅτι, σχεδὸν σὲ ὅλη τὴν ἐποχὴ τοῦ Αἰσχύλου, τὰ ἀρχαῖα θέατρα δὲν εἶχαν πάρει τὴν ὁλοκληρωμένη ἀρχιτεκτονικὴ σύνθεση μὲ τὴν ὁριστικὴ διαμόρφωση τοῦ προσκηνίου (τὸ ὑψηλότερο ἐπίπεδο ἐπὶ τοῦ ὁποίου παρουσιάζονται οἱ πρωταγωνιστές, δηλ. ἡ σκηνὴ τοῦ σημερινοῦ θεάτρου) καὶ τὰ δράματά τους παίζονταν στὸ χῶρο τῆς ὀρχήστρας.

Κατὰ τὸ γνώμη μου, ὁ διαχωρισμὸς πρωταγωνιστῶν καὶ χοροῦ, ὑφίσταται ὡς διάθεση καὶ ὡς σκηνικὴ ἀπαίτηση μέσα στὴ φόρμα τῶν ἀρχαίων τραγικῶν. Αὐτὸ καὶ γιὰ τὸν ἴδιο ἀκόμα τὸν Αἰσχύλο, ἔστω καὶ ἂν ἡ φυσιολογικὴ καθυστέρηση στὴν ἀρχιτεκτονικὴ διαμόρφωση τοῦ ἀρχ. θεάτρου, ἡ ὁποία φυσικὰ ὀφείλει ν' ἀκολουθεῖ καὶ νὰ προέρχεται ἀπὸ τὴ σκηνικὴ λειτουργία, δὲν παρεῖχε τὴν εὐχέρεια ἑνὸς τέτοιου διαχωρισμοῦ.

Ἂς μὴ θεωρηθῆ λοιπὸν λάθος ἀποφασιστικὸ τὸ ὅτι ὁ διακεκριμένος Γάλλος σκηνοθέτης προτίμησε τὴν τοποθέτηση πρωταγωνιστῶν καὶ χοροῦ στὸ ἴδιο ἐπίπεδο. Πολὺ περισσότερο ποὺ μπόρεσε, καὶ στὸ ἴδιο ἐπίπεδο, νὰ διατηρήσει, ἀφ' ἑνὸς τὴ δεδουσα προβολὴ τῶν πρωταγωνιστῶν, ἀφ' ἑτέρου τὴ συμπαγῆ ἑνότητα τοῦ χοροῦ.

—Ἡ μονωδία τοῦ πρωταγωνιστῆ πῶς σᾶς ἐφάνηκε;

—Ἡ μονωδία τοῦ Ξέρξη μαζὶ μὲ τὸ «ἀμοιβαῖο μέλος», δηλ. τὸ κατ' ἀντιλογία τραγούδι Ξέρξη καὶ χοροῦ, μὲ τὸ ὁποῖο ἔκλεισε ἡ παράσταση τῶν ἀγαπητῶν Γάλλων φοιτητῶν, ἦταν ἀπὸ τὰ ὡραιότερα μέρη τῆς παραστάσεως τῶν Περσῶν,

Ὅπως στὴ ζωὴ ἡ κορύφωση τοῦ πάθους δὲν περιορίζεται ποτὲ στὰ κοινότοπα μέτρα τῆς τρέχουσας καθημερινότητας, ἀλλὰ πέρνει μιὰν ἔντονη διατύπωση ποὺ φτάνει ὡς τὸ τραγούδι καὶ τὸ μοιρολόϊ, ἔτσι καὶ ὁ ὀδυρμὸς τοῦ Ξέρξη, κατὰ τὴν ἀπαίτηση τοῦ Ξέρξη καὶ τῶν Περσῶν, πέρνει μιὰν ἀνάλογη μορφὴ ποὺ τὴν ἀπαιτεῖ ἀπόλυτα ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο εἶναι γραμμένη ἡ σκηνὴ ἀπὸ τὸν ποιητή.

Σκηνοθέτης καὶ μουσικὸς τῆς παράστασης τῶν «Περσῶν», ἔδωσαν μὲ ἀληθινὴ ἔμπνευση καὶ πολλὴ παραστατικότητα τὴν εἰκόνα αὐτὴ ποὺ τόσο ὡραῖα, πρέπει νὰ ὁμολογηθεῖ, ἀπέδωσε ὁ νέος ἑρμηνευτής.

Ἀκόμα δὲν ἔχουμε δυστυχῶς ξανάβρει ἐπαφὴ τῆς σύγχρονης σκηνικῆς μας ἀντίληψης μὲ τὴν ἰλιγγιώδους αὐστηρότητος καὶ ἀκριβείας φόρμα τῶν ἀρχαίων τραγικῶν, ποὺ διατηρεῖ ὡστόσο ὅλη της τὴ ζωντάνια σ' ὅλες τὶς ἐποχές, ἄρα καὶ στὴ δική μας, καὶ ἀπ' αὐτὸ πρέπει νὰ ἐξηγηθεῖ τὸ γεγονὸς ὅτι μᾶς ξαφνιάζουν πολλὲς φορὲς σχήματα τὰ ὁποῖα, ἀλλιῶς, ἔπρεπε νὰ δεχόμαστε ἀβίαστα καὶ ἀναμφισβήτητα.

—Ποιὰ εἶνε κατὰ τὴ γνώμη σας ἡ μορφὴ ποὺ πρέπει νὰ δίνεται στὴ σκηνικὴ διδασκαλία τῆς τραγωδίας;

—Μά, λίγο—πολύ, ἀπ' ὅσα εἴπαμε ὡς τώρα, βγαίνει θαρρῶ ἡ ἄποψή μου γενικὰ γιὰ τὴ σκηνικὴ διδασκαλία τῆς ἀρχ. τραγωδίας:

Χρειάζεται πρῶτ' ἀπ' ὅλα μιὰ μιὰ μετάφραση ποὺ νὰ σεβεται τὴ μορφὴ τοῦ ἀρχ κειμένου καὶ νὰ βοίσκει τὰ ἀντίστοιχα σύγχρονα ἐκφραστικὰ σχήματα γιὰ τὴν ἀπόδοση τῶν ἀκατάλυτων νοημάτων καὶ καταστάσεων τοῦ ἀρχ. ποιητή. Τὸ θέμα τῆς μεταφράσεως εἶναι βασικὴ προϋπόθεση γιὰ τὴ σωστὴ σκηνικὴ ἀπόδοση τῆς ἀοχ. τραγωδίας.

Ὕστερα χρειάζεται σεβασμὸς ἀπὸ τὸν ὑπεύθυνο σκηνοθέτη τῆς μορφῆς αὐτῆς καὶ ἀπόδοσή της κατὰ τοὺς τρόπους ποὺ ἐπιβάλλει ἡ ἴδια.

Σύμφωνα μ' αὐτοὺς προκύπτει μία ἐναλλαγὴ ἐκφραστικῶν εἰδῶν τὰ ὁποῖα ἐπανέρχονται στὴ δραματικὴ σύνθεση κάθε φορὰ ποὺ τὸ ἐπιβάλλει ἡ ἀνάλογη συναισθηματικὴ κατάσταση.

Τὰ εἴδη αὐτὰ εἶναι κυρίως τα ἑξῆς:

Πρῶτο, ἁπλῆ ἀπαγγελία γιὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα τοῦ δραματος ποὺ εἶναι γραμμένα κατὰ τέτοιον τρόπο ὥστε νὰ μὴν ἀπαιτοῦν μία ἐντονότερη διατύπωση. Τὰ κομμάτια δηλ. ἐκεῖνα, τὰ περισσότερα τοὺλάχιστον ἀπὸ τὰ ἐπεισόδια, ποὺ πλέκουν τὸ μῦθο καὶ ὁδηγοῦν στὴ δραματικὴ ἐξέλιξη.

Δεύτερο, ἀπαγγελία πλατύτερου ρυθμοῦ μὲ ἀνάλογη ρυθμικὴ ἀγωγή, ποὺ χαρακτηρίζει, ἢ τὴν ὁμαδική ἔκφραση, ἢ τὴ διογκωμένη ψυχικὴ κατάσταση τοῦ ἥρωα. Πρόκειται γιὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα ποὺ ὁ τραγικὸς ποιητὴς τὰ συνθέτει μὲ ἀναπαίστους καὶ τὶς περισσότερες φορὲς ὀφείλουν νὰ ἐρμηνεύωνται μὲ μιὰ κάπως τραγουδιστικὴ ἀπαγγελία ὅπως τὸ ρετσιτατίβο κατὰ τὴ σημερινή μας αἴσθηση ἢ ἡ παρακαταλογή.

Τρίτο, ἡ ἀπαγγελία μὲ ἰσχυρὰ τονισμένες τὶς καμπύλες τῶν μελικῶν στοιχείων τοῦ τραγικοῦ λόγου σὲ ἕναν ἐπάλληλο καὶ συνεχῆ φραστικὸ μετασχηματισμό, ποὺ δδηγεῖ στὸ τραγούδι ἢ τὸ μοιρολόϊ Ἐδῶ πάλι πρόκειται γιὰ τὰ μέρη τοῦ δράματος ποὺ ὁ ποιητὴς τὰ ἔχει γράψει σὲ ἐλεύθερα μέτρα, μὲ στίχους συνήθως ἀνόμοιους καὶ ποὺ τὰ χρησιμοποιεῖ γιὰ νὰ ἐκφράσει, ἢ μιὰ λυρικὴ διάθεση, ὅπως εἶναι τὰ χορικά, ἢ ἕνα μεγάλο πάθος, ὅπως εἶναι π. χ. ὁ θρῆνος τοῦ Ξέρξη. Τὰ μέρη αὐτὰ δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ τραγουδιοῦνται. Ὁ «ἄδων» λοιπὸν καὶ «ὀρχούμενος» χορός, οἱ δυωδίες, ὁ κομμός, τὰ ἀμοιβαῖα μέλη, συγκαταλέγονται εἰς τὸ εἶδος αὐτὸ καὶ ἐπανέρχωνται στὸ ἀρχ. δράμα μαζὺ μὲ τὰ εἴδη ποὺ ἀνέφερα προηγομμένως, σὲ μιὰ μεγαλειώδη σύνθεση ποὺ, ὄχι μόνο κάθε στιγμὴ ἀνανεώνει τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ θεατῆ, ἀλλὰ καὶ τοῦ προσφέρει μιὰν αἰσθητικὴ ἀγαλλίαση ἀπὸ τὴν ποικιλία τῶν ρυθμῶν καὶ τῶν σχημάτων καὶ ἀπὸ τὴν τάξη, τὴν ἐσωτερικὴ γεωμετρία, μὲ τὴν ὁποία ἡ σύνθεση αὐτὴ εἶναι ὀργανωμένη.

—Πῶς ἀντιμετωπίζετε τὸ ζήτημα τῶν προσωπείων;

—Τὸ προσωπεῖο, ποὺ εἶναι μέρος τῆς «σκευῆς», δηλ. τῆς ὅλης ἐξωτερικῆς παραστάσεως τῶν ἡρώων τοῦ ἀρχ. δράματος. εἶναι ἀπαραίτητο γιὰ δυὸ κυρίως λόγους:

Πρῶτο. γιατὶ τονίζει τὴν παρουσία τοῦ ἥρωα μέσα στὴ σκηνικὴ εἰκόνα —μάλιστα στὸν ἀνοικτό, εὐρὺ χῶρο τῶν ἀρχαίων θεάτρων— καὶ δεύτερο, ποὺ εἶναι καὶ τὸ κυριώτερο, διότι συντείνει στὴν «ἀποπροσώπιση» τῶν ἡρώων καὶ στὴν ἀναγωγή τους σὲ σύμβολα, πρᾶγμα ποὺ εἶναι ἀπολύτως συνεπὲς πρὸς τὸ περιεχόμενο τοῦ ἀρχαίου δράματος, δηλ. πρὸς τὶς ἰδέες καὶ τὶς καταστάσεις ποὺ ὑποβάλλει ὁ ἀοχαῖος ποιητής.

Ἀλλὰ ἡ ἀνάπτυξη τοῦ θέματος αὐτοῦ, ὅσο καὶ τοῦ πῶς πρέπει νὰ γίνωνται καὶ νὰ χρησιμοποιοῦνται τὰ προσωπεῖα, εἶναι θέμα πάρα πολὺ μεγάλο

—Κατὰ τὴ γνώμη σας οἱ λαϊκὲς μάζες ποὺ ὑστεροῦν πνευματικὰ ἀπὸ τὸν κύκλο τῶν διανοουμένων, εἶνε σὲ θέση νὰ χαροῦν τὴν προσφορὰ τῆς ἀρχαίας τραγωδίας;

—Ἡ ἀρχαία τραγωδία εἶναι ἀπόλυτη τέχνη καὶ ἡ ἀπόλυτη τέχνη ἀπευθύνεται σ' ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, καλλιεργημένους καὶ μή, καὶ συγκινεῖ ὅλο τὸν κόσμο χωρὶς κομμιὰ διάκριση, ἐξὸν ἀπὸ τὴν περίπτωση ἐκείνη ποὺ ἡ ἡμιμάθεια, ἡ ἕξις καὶ ἡ προκατάληψις στέκονται ἐμπόδιο γιὰ μιὰ τέτοια ἀνάταση.

(Τὴν ἐρχόμενη Παρασκευὴ τὸ τέλος)

ΧΡΙΣΤΟΦ. ΜΟΥΡΤΙΔΗΣ

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ & ΓΝΩΜΕΣ

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ

Τοῦ κ. ΧΡΙΣΤΟΦ. ΜΟΥΡΤΙΔΗ

Α'

Τὴν σύστασι ἑνὸς Ὀργανισμοῦ μὲ σκοπὸ τὴν ποιοτικὴ βελτίωσι τῶν ἑορτῶν τοῦ Καρναβάλου καὶ σὲ συνέχεια τὴν ἀνύψωσι τοῦ πνευματικοῦ